

องค์ความรู้จากการฟังธรรม วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
โครงการพัฒนาจิตใจและสร้างความสุขในการทำงานของเจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักเทศกิจ
พระธรรมเทศนาเรื่อง : ปັทกขิณกถา ว่าด้วยความเจริญ
โดยศาสตราจารย์ ดร. พระพรหมบัณฑิต เจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

ศาสตราจารย์ ดร. พระพรหมบัณฑิต เจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร ได้โปรดเมตตา
แสดงธรรม ในวันอังคารที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ พระธรรมเทศนาเรื่อง : ปັทกขิณกถา ว่าด้วยความเจริญ
โดยสรุปได้ดังนี้

สมัยพุทธกาล มีผู้หาเหตุจากความเจริญโดยภายนอกเป็นส่วนใหญ่
กลุ่มแรกเรียกว่า “ทิฏฐุมังคลิกะ” รูปที่ตาเห็นเป็นเหตุแห่งมงคล มีความเชื่อว่า สิ่งที่ตามองเห็น
เช่น ต้นไม้ ดอกไม้ ใบหญ้า ดวงอาทิตย์ขึ้น ธรรมชาติที่สวยงาม สิ่งเหล่านี้ที่ตามองเห็นล้วนเป็นมงคล แต่มี
กลุ่มคนที่คัดค้าน ถ้าสิ่งที่ตามองเห็นเป็นมงคล แล้วเวลารามองอุจจาระ ปัสสาวะ คนเป็นโรค สิ่งเหล่านี้
จะเป็นมงคลได้อย่างไร

กลุ่มที่สอง “สุตมังคลิกะ” มีความเชื่อว่า เสียงที่หูได้ฟังเป็นเหตุแห่งมงคล เช่น เสียงเพลง
เสียงนกร้อง เสียงพูดเพราะๆ ฯลฯ เสียงที่หูได้ฟังจึงเป็นมงคล แต่ก็มีผู้ขัดแย้งโดยให้เหตุผลที่ว่าหากเสียงที่หูฟัง
เป็นมงคล เสียงต่ำ คนโกหก ตะโกน ตะคอก เสียงเหล่านี้จะเป็นมงคลได้อย่างไร

กลุ่มที่สาม “มุตมังคลิกะ” มีความเชื่อว่า อารมณ์ ความรู้สึก เป็นมงคล เช่น การได้ดมกลิ่นหอม
การได้กินอาหารอร่อย อารมณ์ความรู้สึกที่สัมผัสถือเป็นมงคล แต่ก็มีผู้แย้งอีกเช่นเคย หากอารมณ์ความรู้สึก
เป็นมงคล แล้วถ้าได้กลิ่นเหม็น จับของสกปรก กินอาหารบูดเน่า คิดเรื่องชั่วร้าย อารมณ์ตอนนั้นจะเป็นมงคล
ได้อย่างไร

ด้วยเหตุนี้ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงแสดงธรรมหลักของมงคลให้ยึดถือเอาการปฏิบัติฝึกฝน
ตนเองเป็นเกณฑ์ เป็นสัจธรรมที่ไม่เปลี่ยนแปลง ผู้ใดปฏิบัติตามย่อมเกิดมงคลและความเจริญแก่ชีวิต จึงรวมความ
“มงคลชีวิต” คือ เหตุแห่งความสุขและความเจริญก้าวหน้าของชีวิตมี ๓๘ ประการ ประกอบด้วย

๑. การไม่คบคนพาล
๒. การคบบัณฑิต
๓. การบูชาบุคคลที่ควรบูชา
๔. การอยู่ในถิ่นอันสมควร
๕. เคยทำบุญมาก่อน
๖. การตั้งตนชอบ
๗. ความเป็นพหูสูต
๘. การรอบรู้ในศิลปะ
๙. มีวินัยที่ดี
๑๐. กล่าววาจาอันเป็นสุภาสิต
๑๑. การบำรุงบิดามารดา
๑๒. การสงเคราะห์บุตร
๑๓. การสงเคราะห์ภรรยา
๑๔. ทำงานไม่ให้คั่งค้าง
๑๕. การให้ทาน
๑๖. การประพฤติธรรม

๑๗. การสงเคราะห์ญาติ
๑๘. ทำงานที่ไม่มีโทษ
๑๙. ละเว้นจากบาป
๒๐. สำรวมจากการดื่มน้ำเมา
๒๑. ไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย
๒๒. มีความเคารพ
๒๓. มีความถ่อมตน
๒๔. มีความสันโดษ
๒๕. มีความกตัญญู
๒๖. การพึงธรรมตามกาล
๒๗. มีความอดทน
๒๘. เป็นผู้ว่าง่าย
๒๙. การได้เห็นสมณะ
๓๐. การสนทนาธรรมตามกาล
๓๑. การบำเพ็ญตบะ
๓๒. การประพฤติพรหมจรรย์
๓๓. การเห็นอริยสัจ
๓๔. การทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน
๓๕. มีจิตไม่หวั่นไหวในโลกธรรม
๓๖. มีจิตไม่เศร้าโศก
๓๗. มีจิตปราศจากกิเลส
๓๘. มีจิตเกษม

หากทุกคนยึดถือและปฏิบัติตามมงคลชีวิต ๓๘ ประการนี้ จะนำมาซึ่งความสุข ความเจริญก้าวหน้าในชีวิตอย่างแท้จริง